

ייעוץ פופריי

תולדות | עיונים | הערות

התחזקות | התעוררות | מכתבים

בעניני רביה"ק מברסלב זי"ע

מכתבי מוהרנ"ת - עלים לתרופה, עם מכתבים חדשים והוספות מכת"י
ביאורים וצינונים, הערות והארות

פרשת אמור
שנת תשע"ג

והנה לספר לך חסדי ה' אשר עשה עמי באלו הימים תקצר היריעה, כי שני בני שיחי [נחמן, ויוסף יונה, או אפשר הכוונה לבנו דוד צבי שנתחנן בשנת תקצ"ה] היו חולים מחולי המאזלין, וגם שני בני של זוגתי [בתה חיה, ובנה הב' שמואל שמעלקע], וכולם היו מסוכנים מאד, וקצתם היו אצלי לאחר יאוש כמעט רח"ל, ובגודל נפלאותיו יתברך וחסדיו העצומים, שבו לאיתנם בעוה"י, רק בני יוסף יונה שיחי עדיין לא שב לכוה, מחמת שביום שבת קודש ובוים א' בשבוע זאת היה מסוכן מאד מאד, וזה סמוך החלמיהו והחיייהו השם יתברך ברחמיו הגדולים, בלי שום רפואות וכלי שום עשייה ותחבולה כלל, כדרכינו, כידוע לך [שיחות הר"ן סי' נ', ועיין בפתחת הספר], ה' ישיבהו לאיתנו בקרוב.

ועתה עיני צופיות לשמוע הטוב מבנך שיחי, נא להודיעני מיד. יתר מזה אין בלשוני מלה עתה להרחיב הדיבור.

נא בני חזק ואמץ מאד, ושמח נפשך בכל מה שתוכל, וזכור חסדי ה' אשר כבר הפליא עמנו לשום לנו שארית בארץ להחיותנו כהיום הזה, על ידי מעיני הישועה וכו' וכו', כן יוסיף ה' חסדו עמנו, ואל יעזבינו ואל יטשנו לעולם.

דברי אביך הדורש שלומך תמיד באהבה, ומעתיר בעדכם, ומצפה לתשובתך מהרה.

נתן מברסלב

סימן נ"ג

בעזרת השם יתברך, יום ד' ח"י תמוז, תקצ"א

אהובי בני חביבי, נפלאתי עליך על אשר לא כתבת לי דבר זה קרוב לשבוע, בפרט על ידי גיסך מוסר כתב זה, על כן תראה להודיעני מיד משלומך הטוב, וגם מר' שמשון [לכאורה הכוונה להר"ר שמשון הנגיד הנקרא ר' שמשון הגדול, מתלמידי מוהרנ"ת, דר בטולטשין ובטשעהרין]. ודעתך בנסיעתי אצלכם, וה' הטוב יעשה.

בעת עדיין איני יודע מתי אסע, וסדר הנסיעה, ועל הכל אני סומך עליו יתברך לבד [מוהרנ"ת התכוון לנסוע לאומין, ובוה הנסיעה התחיל לעסוק בבניית הקלויו באומאן שיהיה בית המדרש קבוע על כל השנה למען אנ"ש הדרים שם, ושימש הביהמ"ד לכל אנ"ש בעת שבאים להתפלל על ראש השנה בעיר אומין אצל רביז"ל, כמ"ש לקמן מכתב נ"ה – נ"ו]. מוהרנ"ת נסע לאומאן ביום ה' עקב [מכתב נ"ה], ובעת הגיע לשם התחיל מיד לעסוק בבניית הקלויו כמ"ש [נתחוקתי וכבר קניתי עצי יסודות על הבנין וכו' ולא היה שום פוצה פה ומצפצף וכו' (סי' נ"ו)]. והגיע חזרה לביתו לברסלב ביום עש"ק פרשת שופטים (מכתב נ"ו). ונא בני חזק וחזק מאד מאד, בכל יום ובכל עת, כי הנך רואה מה שעובר על כל אחד ואחד, ובפרט מה שעובר עליך, והכל לטובה, כדי להזכירך על ידי זה דייקא את התכלית האחרון, אשר חוץ מזה הכל הבל, והסימן של עומר שעורים [מבואר בליקוטי הלכות (הלי' תפילין הו' אות ל"ב)] ענין עומר שעורים שצריכין לידע שהמוח יש לו מדה וגבול, ואין יכול ליכנס בו יותר ממחשבה אחת בשום אופן, כמו כלי שמחזקת מדה אחת ויותר מזה אי אפשר ליכנס בה, כמו כן המוח הוא כלי שאי אפשר ליכנס בו כי אם שיערה אחת שהיא מחשבה אחת, ויותר מזה אי אפשר ליכנס בו בבת אחת, כי אינו יכול לקבל כי אם מחשבה אחת, רק מחמת רהיטת המוחין, כי המוח רץ מאד ואינו נח לעולם, והוא כמו האינו נח [שקורין "אום רוח" שביוניגער] על כן המחשבות רודפין מאד, מחשבה אחר מחשבה, מחמת זה טועים הרבה כאילו אין המחשבה בידם. אבל באמת לא כן הוא, כי אין יכול ליכנס בהמחשבה ב' מחשבות ביחד, וכשיחשוב מחשבה אחרת בוודאי תדחה המחשבה הראשונה בלי מלחמה, רק בשב ואל תעשה. וזה בחינת עומר שעורים שהמחשבות שהם בחינות שערות הם במוחו בבחינת עומר ומדה, ואי אפשר ליכנס שתי המחשבות בפעם אחת בשום אופן עי"ש באריכות גדול] אל יעבור מדעתך, כי עדיין אתה יכול להתגבר במחשבותיך בכל עת בשב ואל תעשה, כאשר דברנו כבר, וה' יושיע לך.

דברי אביך החפץ לשמוע כל טוב מאתכם תמיד.

נתן מברסלב

סימן נ"ד

בעזרת השם יתברך, יום ד' דברים, תקצ"א

אהובי בני חביבי, נפלאתי עליך על אשר אינך רגיל בעתים הללו לכתוב לי בכל פעם כמקודם, ואז העתרת עלי דבריך במכתביך יותר מדאי, ועתה אתה מתעצל לגמרי לכתוב לי משלומך, ובפרט משלום תורתך ותפלתך ושיחתך [היינו שיחה בינו לבין קונן].

העורך: נחמי' שווארטיץ

יצא לאור מידי שבוע בשבוע

שנה ט"ו גליון כ"ב (תקל"ד)

השם יתברך יחזק לבבך, לעסוק בכל יום בתורה ותפלה ושיחה בינך לבין קונך, יהיה איך שיהיה, ותזכה מעתה להיות גבור הכובש את יצרו (אבות פ"ד מ"א), וחכם הרואה את הנולד (תמיד לב), ועשיר השמח בחלקו (אבות פ"ד מ"א), ובפרט הזוהר מאד מאד לשמור המחשבה, כאשר אתה יודע מכבר שאין שני מחשבות יכולין להיות ביחד בשום אופן (בליקו"מ ח"א סי' רל"ג), והסימן עומר שעורים (הסימן הזה נתבאר בליקו"מ הלכות הל' תפילין ה"ז אות ל"ב, והובא לעיל מכתב ג"ג).

ואף על פי שכבר ידעת זאת, ואף על פי כן המחשבות רודפין במוחך ומבלבלין אותך הרבה. הלא אדרבה מזה תוכל לידע אמתת הדברים הנ"ל, שאף על פי כן אין שני מחשבות יחד, כי אני יודע שאף על פי כן כמה וכמה פעמים הועילו לך אלו הדברים הנ"ל, שאין שני מחשבות יחד, ושיכולין לברוח מהם בשב ואל תעשה וכו', על כן אתה צריך להיות עקשן גדול מאד מאד בפרט בענין זה, ולהתחיל בכל יום ויום ובכל עת מחדש, להרגיל עצמך לעכב מחשבותיך לבל תצא לחוץ כלל ח"ו, כי הבחירה חפשיית בכל עת, וגם צריכין לבקש השם יתברך על זה הרבה מאד, כי הכל [תלוי] במחשבה [לשנו של רבינו ז"ל סע האט א פנים אז מען מוז יז פון א הרחור זייער הוטן (ליקו"מ ח"ב סי' קיד), וע"ע בליקו"מ בכמה מקומות, ומהם בח"א סי' מ"ט וסי' קצ"ג, ובח"ב סי' ה' ובשיחות הרין בכ"מ] כידוע לך בעצמך.

והעיקר שלא לחשוב הרבה על העבר ועל להבא (ח"א סי' רע"ב וח"ב סי' מ"ט), רק להסתכל על התכלית באותו השעה, ולעשות מה שתוכל שיצליח לך לנצח, כי כל דיבור ודיבור של תורה ותפלה ושיחה וכו' הכל הוא הצלחת הנפש לנצח, הצלחה נפלאה שאין לה שיעור, עין לא ראתה וכו' (ישעיה ס"ה, ג) [עיי' ליקו"מ ח"ב סי' נ"ה רווח עולם הזה אין לשער, דהיינו מה שאדם יכול להרויח בזה העולם, ואין צריך על זה הוצאות משלו שקוראין או"ש-לאג, רק ממה שהכין לפניו הבורא יתברך יכול להרחיב ידו ולהרויח הרבה מאוד, עין לא ראתה עכ"ל, ועיי' ספר המדות כל ידיעה וידיעה בהתורה וכו'].

ותקיים בכל פעם שוב יום אחד לפני מיתתך (אבות פ"ב מ"ח) כמו ששמעת פירושו משמו ז"ל [בשיחות הרין סי' רפ"ח כתוב בזה"ל שמעתי שפ"א אמר רבינו"ל לאיש אחד בזה"ל: שוב יום אחד לפני מיתתך (שבת קנ"ג) ודחק ומשך תיבת "יום אחד", וכונתו היה לענין מה שמפיל את האדם מה שקדם לו ומה שלאחריו, דהיינו מה שרואה שלפעמים מתעורר קצת להשי"ת, אבל קודם ואחר כך היה מה שהיה כפי מה שעובר על כל אחד לפי בחינתו, וממדת זה נופלים רבים מעבודתם כידוע, ועל זה אמר רבינו"ל להאיש הנ"ל, וגער עליו ואמר שוב "יום אחד" לפני מיתתך, כלומר שאפילו אם לא תזכה כל ימי חיך קודם שתמות כי אם לשוב להשי"ת "יום אחד" בלבד, גם זה טוב מאוד ויקר מכל הון, כי מה יתרון לאדם מכל עמלו ולא ישאר לו מכל יגיעותו כל ימי חייו כי אם זה היום ששב לה' עכ"ל].

ודע בני חביבי שדעתי לנסוע אי"ה ביום ד' הבע"ל, דהיינו תיכף אחר תשעה באב. ובדעתי לנסוע תחלה לטולטשין ביום ד' הבע"ל, כי רצוני מאד לראות עמך פה אל פה קודם נסיעתי. וגם זה קצת כוונתי להיות בטולטשין כדי לראות עמכם, אולי יחוס השם יתברך וישלח דברים שנוכל להחיות עצמינו בהם לנצח. האמנם כבר דברנו הרבה תהלה לאל, אך עוד לאלקי מלין, ובפרט שאנו רואין שהבעל דבר עושה את שלו, הרחמן יצילנו, אנו מחויבים לעשות את שלנו, לדבר זה עם זה, ולדבר עם השם יתברך, ולדבר עם הרב וכו', כדי לקבל מהג' נקודות טובות כמבואר בהתורה ואתם תהיה לי וכו' (בליקו"מ ח"א בסי' ל"ד), ובעתים הללו תהלה לאל דברתי הרבה בזאת התורה. והעיקר שצריכין להתחזק מאד בכל יום לקיים זאת, להמשיך על עצמו הארת וקדושת הנקודה טובה, לקשרה בכל לבו בקשר אמיץ וחזק, על ידי שמדבר בינו לבין קונו, ולדבר עם חבירו ביראת שמים כל יום, ולדבר עם הרב וכו', אשרי שיאחז בזה.

יתר מזה אין פנאי להאריך, ודי בזה כעת, השם יתברך יזכה אתכם לקיים אלה הדברים, למען ייטב לכם לעד ולנצח, והשם יתברך יוליכינו לשלום, בדרך הישר והאמת כרצונו הטוב, באופן שנוכל לגמור מהרה בחיים ושלום.

נתן מברסלב

סימן נ"ה

בעזרת השם יתברך, ה' עקב תקצ"א

אהובי בני חביבי, מכתבך קבלתי בשעה זו, והיה לי לנחת גדול.

והנה בדעתי לנסוע היום בעזרת השם יתברך, על כן תראה לורזו עצמך לשלוח לביתי הסך א' רובל—חדש וחצי, כי מוכרח מאד.

וגם הסך שתוציא מידו [?] על הבנין תשלח לפה, וישלח לי על ידי האנשים שיסעו מפה על ערב ראש חודש אלול הבע"ל, כי המעות של הבנין מוכרח לי מאד שם באומאן, וכל קערביל [קערביל הוא סכום קטן של מעות. מאה קערביל הוא רובל אחד] הוא עתה בעיני יתברך מאלף, כי נתחזק לבבי על ידי זה להתחיל התחלה כזאת שקשה וכבידה מאד מאד [כי אמרו ז"ל (במכילתא פ' יתרו) כל התחלת קשות, והתחלה הואת להתחיל לבנות ביהמ"ד על שם רבינו"ל הוא קשה למאוד. או אפשר הכוונה לרמו מש"כ בליקו"מ ח"ב סי' ד' שצדקה הוא התחלה של כל ההתחלות, ולכן קשה מאד להתחיל במצות צדקה עיי"ש]. כאשר תבינו בעצמיכם, על כן תבקשו מאד מידידי ר' שמשון נ"י [הרבני הנגיד ר' שמשון הנקרא ר' שמשון הגדול, מתלמידי מוהר"ג, דר בטולטשין ובטשעהרין] שיקיים הבטחתו וישלח לי מיד גם ה' רובל—חדש על הבנין, למען יזכה שיהיה לו חלק בהתחלה שיקרה מן הכל, ותחשב לו לצדקה מיוחדת כל שעה שיקדים.

ויתר מזה אין לזרוז, כי מובטחני שיקיים דברי מיד, וישלם ה' פעלו ותהי משכרתו שלימה מאת ה', ויזכה לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצות וכו'. [ר' שמשון לא זכה אז עדיין להתברך בוש"ק, וע"ע לקמן שכתב מוהר"ג] גם יוכל לזכות על ידי זה לבנין עולם עדי עד, שהוא זרע של קיימא, השם יתברך יפקדוהו ברחמי מהרה (מכתב ג"ג), וע"ע (מכתב פ"ח) באריכות. ואכן ברכת צדיק עשתה רושם, ור' שמשון נתברך בבנים ובני בנים יראים ושלמים].

והנה מה מאד אני נותן שמחה בלבי על מכתבך אשר אני רואה עוצם תשוקתך אל התורה והעבודה, מי יתן והיה לבבך זה כל הימים, למען ייטיב לך לעד, ויתר מזה אין לי פנאי להאריך כלל, כי בשעה זאת שכרתי עגלה לנסוע היום לשלום, והשם יתברך יוליכנו בדרך הישר והאמת

[עיי' לעיל סי' נ"ג זמני הנסיעה הואת. באותה השנה שנת תקצ"א התחיל מוהר"ג לטכס עצה להקים הקלו"ו החדש באומאן, בית המדרש שיקרא על שמו של רבינו"ל, שבה יתקבצו אנ"ש להתפלל וללמוד תורת רבינו"ל. כי מן הסתלקות רבינו"ל שנת תקצ"ב עד שנת תקצ"ג, התפללו אנ"ש חסידי ברסלב בהקלו"ו החדשה של העיר, שנבנה שם באותה הקיץ, כי אנשי העיר בקשו את אנ"ש להתפלל בבית מדרשם וקבלו אותם שם בכבוד גדול. אמנם במשך הזמן נתרבה אנ"ש שבאו להתפלל אל הקיבוץ והיה מן הנגמנע עוד להפיל בהקלו"ו, לכן הוצרכו אנ"ש לבית המדרש מיוחדת, ובה לעזר לאנ"ש אחד מנגידי העיר באומאן, היה הנגיד ר' מרדכי, ושחר פני אנ"ש שיבואו להתפלל בתוך ביתו שיש לו בית רחבת ידים, ובטוב לבו העמיד להם שלחנות וספסלים, נרות ומים וכו', והתפללו שם אנ"ש כמה שנים, ואחר איוזה שנים אחר הסתלקותו של ר' מרדכי התחילו להתפלל בבית נחמן נתן, במקום שהתפללו שם בשנת תקצ"א בראש השנה האחרון של רבינו"ל. בשנת תקצ"ב ביקש אחד מדיירי העיר את אנ"ש שיבוא לחנך את ביתו 'בקדושת תפלות ישראל יראים וכשרים כאלו' ושיתפללו אנ"ש שמה במשך ימי ראש השנה.

מאמר משיב נפש

פ'

שאלות על חסידות ברסלב ומקורות מספרי קודש

מאת אחד הרבנים שלישי

סימן י"א: יושב בסתר עליון

שואל: אם הוא באמת כן כאשר דברת, כי יש כאן דבר נפלא ונורא מאד יותר ממה שיש במקומות אחרים, ותיקונים נפלאים אשר שאר צדיקים לא הבטיחו על זה, א"כ למה לא ראינו אצל רבותינו הקודמים לפני המלחמה, שכולם יעריצו כ"כ את הדרך הזה, ואצ"ל שהיה מהם כמה וכמה אשר סלדו מזה, עכ"פ למחצה לשליש ולרביע.

ואל תשיבני כי כל דבר טוב וקדושה יש מעט, כמו להבדיל ישראל בין העמים, ויראי ה' בין פורקי עול, ועובדי ה' בין סתם המון עם, ותאמר שכן הוא בזה, שיש מעט חסידי או מעריצי ברסלב בין שאר כלל ישראל. כי שונה הדבר לגמרי, כי הלא הרבים הנ"ל הם אותם שאינם הולכים בדרך התורה, או עכ"פ רק כמצות אנשים מלומדה, אבל כאן המדובר הוא בין יראי ה' וחושבי שמו, ורבותיהם צדיקים קדושים וטהורים שרפי מעלה ממש, אשר עבדו את השם בכל נימי נפשם, ואשר חזו ברוה"ק, והגידו ואמרו מה שראו למעלה בשמים ממש, וא"כ אין לומר עליהם שח"ו נבוכים היו בארץ.

ובאמת זה קשה לי יותר מכל הקושיות, כי הלא המה הם אבותינו ורבותינו אשר מפיהם אנו חיים, ומפיהם חיו אבותינו הקודמים, ואיך נאמר שבדור הזה נתחכמו וראו את החודש, מה שלא ראו אבותינו הקודמים.

מחלוקת? כך צריך להיות!

והנה כתבנו כל זה כדי לשבר את האוזן השומע גדולת רביז"ל. אמנם באמת יש דברים בגו, ודייקא כך צריך להיות, שאור רבינו הק' יהיה מוסתר אפי' מגדולי ישראל עד זמנינו זה.

ונקדים דבריו של רבינו בחיי מוהר"ן (סי' רע"ט) שאמר מן רשב"י, שהיה חידוש כמפורסם, היה העולם שקט עד האריז"ל, היינו שמרשב"י עד האריז"ל לא נתגלו חדשות כמו שנתגלו ע"י רשב"י, עד שבא האריז"ל, שהיה חידוש כמפורסם, והוא גילה חדשות לגמרי, שלא נמצא מי שיגלה חדשות כאלה עד האריז"ל. ומן האריז"ל עד הבעש"ט ז"ל, היה ג"כ העולם שקט בלי חידוש, עד שבא הבעש"ט ז"ל, שהיה חידוש נפלא וגילה חדשות. ומן הבעש"ט ז"ל עד עתה היה ג"כ העולם שקט בלי חידוש כזה, והיה העולם מתנהג רק עפ"י ההתגלות שגילה הבעש"ט ז"ל עד הנה, עד שבאתי אנכי, ועתה אני מתחיל לגלות חדשות נפלאות לגמרי וכו' ע"כ.

וכן כתב (שם סי' תי"ט) יש כמה דברים, שהם בתחלה סוד, ואח"כ אינו סוד, כגון קצת סודות הקבלה, שקודם רשב"י והאריז"ל היו אלו הדברים בסוד גדול, ולא היו מדברים מזה, כ"א בסוד גדול מאד, ואח"כ בימי רשב"י והאריז"ל, שוב לא היה סוד, והתירו לגלות הסוד קצת. וכן יש כמה וכמה דברים, שהם עכשיו סוד, ואח"כ בימים הבאים, לא יהיו סוד.

וכן הם דברי רבינו על עצמו (שש"ק ח"ב נ"ד) אני סוד, ואפי' כשאני כבר מגלה הסוד, אעפ"כ אני נשאר סוד.

היינו כי גדלות רשב"י ותורתו היה סוד על כמה שנים, עד תחלת אלף החמישי, כי כבר הבאנו לעיל שאמר ר"ע לרשב"י דיין שאני ובוראך מכירין את כוחך, וגם סודות הזוהר וגדלות הזוהר לא היתה נתגלה בעולם (ויש טעם לזה, עיין בשם הגדולים מערכת גדולים א' אות רי"ט), וכשהתחילו לפשט ספרי הזוהר בעולם, עדיין היתה הרבה התנגדות עליהם מגדולי ישראל, משום חששות או חשדות או שאר טעמים, והיו כאלו שרצו להכחיש כל אמיתתו של הזוהר, שאינו מרשב"י כלל, ואף אותם שהסכימו על גדלותו עכ"ז התנגדו על הדפסתו והתפשטותו בקרב ישראל, כמבואר באריכות בספרי קודש סדר השתלשלות הזוהר.

אבל הטעם האמיתי היתה, כי כל דבר סודי כמו הנ"ל, א"א שיהיה זה נחלת כלל ישראל בפ"א, כי אז יהיה ביטול הבחירה, וביטול כל הקליפות, והבאת משיח בהכרח, וזה א"א, כי כל דבר תיקון צריך שיתגלה לאט לאט, מעט, ועוד מעט, ועוד מעט, ושיהיו מתנגדים ע"ז, כדי שיהיה הבחירה חפשית, והמתנגדים הם דייקא גדולי ישראל אמיתים, כי רק באופן כזה יש משקל שוה, שלא יהיה ביטול הבחירה.

וראה משי"כ האריז"ל (שער הגלגולים הקדמה ל"ו) על גדולי הראשונים, וז"ל הרמב"ם לא זכה לידע חכמת הזוהר, אבל הרמב"ן ז"ל זכה אליה כנודע. ואפי' הרמב"ן ז"ל, לא זכה אל חכמה זו אלא בזקנותו כנזכר בספרים, כי בבחרותו לא היה מאמין בה, עד אשר רבו ר' עזריאל גרם לו שילמדוהו, ע"י אותה הפעולה שעשה, שבא אצלו בקפיצת הדרך כנודע ע"כ.

וכן על האריז"ל היתה התנגדות גדולה, והמהרש"ל והרמ"א רצו להחרימו (ע"י באריכות באוצר ישראל ח"ב דף כ"ה), ויצא ספר הויכח להכחיש קדמות הזוהר, וכל חכמת הקבלה ובראשם האריז"ל, עד שסוכ"ס נתפשט גדלותו בין כל ישראל, וע"י באגרת הקודש בסוף נועם אלימלך וז"ל יהי לבך בטוח שגם בימי הקדוש האריז"ל היו ג"כ מתקוטטין עמו, ובאור המאיר (פרשת קרח) וז"ל ואפי' בימי האריז"ל מביא בספר הגלגולים שאמר על אחד שהפליג בדבריו נגדו, שהוא גילגול קרח, ועדיין עומד במרדו להפליג על בחינת משה, כי האריז"ל גילגול מבחי' משה, ועדיין לא פסק הענין עד ביאת משיחנו.

וכתב מוהר"ת בימי מוהר"ת (ח"א סי ק"ח) סמוך לראש השנה שנת תקצ"ז שלח השם בלבי התעוררות חזק, שאכניס עצמי בכל כוחי להתחיל לעסוק בבנין בית המדרש, בשביל הקיבוץ הקדוש שלנו באומין, וכבר עלה זה בדעתי ודיברנו מזה כבר כמה פעמים, ולא אסתייע מילתא לעסוק בו עד אותה השנה, שראינו שנשארו נעים ונדים מאד, ואז חזק השם את לבבי לעסוק בזה. וידעתי כי רבו המניעות לזה מאד מאד, הן מחמת ממון, כי צריכים לזה הוצאה רבה, הן מפחד המתנגדים שלא ימנעו ח"ו. אך ידעתי שאף על פי שבכל עת עומדים כנגדנו כשאנו רוצים לעסוק בעסקי הקדושים הנוגעים להשאתנו הקדושה בעולם, אבל השי"ת עוזר לנו תמיד לגמור הכל, כאשר כבר היה השי"ת בעזרי בענין ההדפסה כמה פעמים וכו'.

שנת תקצ"א יצאה בעולם החולאת המרה שקורין חולירע רחיל וכו' [עיי'ן לעיל מכתב ל"ד ולהלן]. ואחר כך סמוך לשבועות היתה מרידה הגדולה של פולין שמרדו בהקיסר ירום הודו, ובכל זאת לא הנחתי את הרצון והכיסופים ולהתפלל להשי"ת על זה [לבנין הביהמ"ד באומין], ובחמלת השם לא הסתיר פניו מאתנו, ועזרנו בזכות הרבים בדרכי נפלאותיו הנוראות עד אין חקר, ועזרנו להניח הסוד בשנה הזאת, מה שלא היה מי שיאמין לשמעותינו שיהיה אפשר לנו להעמיד בית המדרש על שמו הקודש באומן אחרי מחלוקת והתנגדות כאלה, אך קושטא קאי, ועצת ה' לעולם תעמוד, כי הוא גמור ויגמור הכל כרצונו יתברך, וכרצון כל יראי האמתיים, השי"ת יעזרנו לגמור הבנין הקדוש הזה מהרה, ה' יגמור בעדינו, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשינו בישועתך באמת אמן עכ"ל].

דברי אביך המצפה לשמוח בכם לנצח

נתן מברסלב

סימן ג"ו

ברוך השם, יום א' כי תצא, תקצ"א ברסלב

באתי לביתי בשלום ביום ו' ערב שבת קודש העבר [פרשת שופטים, שבא בחזרה באומין כמ"ש לעיל מכתב ג.], ומכתבך קבלתי באומאן, והיה לי לנחת.

עוד תוסיף להודיענו משלום ר' מרדכי [ר' מרדכי בר שמואל מתלמידי מוהר"ת, ידירו של ר' יצחק, דר בעיר טולטשין] ו**תלמידו ר' יעקב** [ר' יעקב מטולטשין מתלמידי מוהר"ת, וכנראה שכעת נתקרב לדרכי רבינו] **מה עלתה בם, ור' יעקב מאי עבדיה** [מליצה הוא על ר' יעקב מטולטשין שנתקרב או מחדש על ידי ר' מרדכי בר שמואל, ומושאל הוא לשון הזה ממה שאמרו חכמינו ז"ל במסכת ב"ק ל"ט: רבי יעקב משלם חצי נזק, ומקשינו ר' יעקב מאי עבדיה] **אם עודנו מחזיק בתומתו לשקוד על דלתי האמת, להתקרב לאנשי אמת, כאמת, וה' הטוב יחזק לבבו וינחהו בדרך האמת, כי ימי הילדות והשחרות הבל, ובודאי יהיה אשרי לו בזקותו, אם יחזור בהאמת בילדותו** [עיי'ן מסכת סוכה גג. יש מהן אומרים אשרי ילדותנו שלא ביישה את זקנותנו, אלו חסידים ואנשי מעשה]. **יתר מזה אי אפשר להאריך על פני השדה, בפרט כי טרידנא טובא.**

כי דעו בני וראו, שתהלה לאל בחסדי ה' נתחזקתי, וכבר קניתי עצי יסודות על הבנין (שקורין פודוואליני"ס), וכבר הוליתו אותם על הפלאץ, ולא היה שום פוצה ומצפצף, אדרבה הרבה מהשכנים יצאו וברכו, שנוכה לגמור הבנין של המקום קדוש וכו' כנהוג.

לבו חזו מפעלות ה', ותזכרו זאת מאד. אך עדיין צריכין ישועה ורחמים שנוכה להתחיל ולגמור בקרוב [בניית הקלויז באותן השנים היה מחסדי ה' לאנ"ש חסידי ברסלב, כי בשנים שאח"כ שנות תקצ"ה - צ"ט היה בוועד אש המחלוקת על מוהר"ת ועל דרכי רבינו, והיה מהנמנע או לעסוק בבניית ביהמ"ד וקלויז באומאן, ולכן הקדים הקב"ה רפואה למכה, שמוהר"ת ז"ל חגר מתניו בעזו ותעצומות בשנים לפני זה בכוחות נשגבות, להתחיל לבנות הקלויז באומין].

והנה חזרתי לביתי, מחמת שהמוכר הפלאץ לא היה בביתו, ועתה אני מוכן בכל יום לחזור ולנסוע לאומאן, ולהתעכב שם עד אחר ראש השנה הבאה עלינו לטובה, ולהניח היסוד שם, ה' יעזרנו ברחמי למען שמו הגדול.

והנה אתה מאל"ך תבין כמה וכמה אתה צריך לבקש ולזרו את ידידי ר' שמשון שישלח לי הסך שהבטיח [ר' שמשון הגדול מתלמידי מוהר"ת, דר בטולטשין ובטשעהרין]. **מיד בלי שום עיכוב כלל, ומאליו יבין גודל זכות שיהיה לו כשהיה לו חלק ביסוד של בנין קדוש ונורא כזה, וכל מה שישגדל חלקו יגדל שכרו לנצח. גם יוכל לזכות על ידי זה לבנין עולם עדי עד, שהוא זרע של קיימא, השם יתברך יפקדה ברחמי מהרה** [עיי'ן לעיל מכתב ג.].

גם יזהר לקיים מה שקיבל על עצמו להיות באומאן בסמוך, כי אין לו שום סמיכה טובה יותר מזה, כאשר יודע בנפשו, ובודאי הייתי צריך לכתוב לו הרבה הרבה בזה, להזכירו חסד נעוריו את גודל אהבתו ותשוקתו אל האמת או [עיי'ן לקמן מכתב ס"ו קנ"ט שמרמו קצת מוהר"ת ז"ל לר' שמשון, על גודל תבערות לבבו בימי נעוריו, שבער על לב השמים להתקרב להשי"ת על ידי דרכי רבינו], **"ותחדש ימך להתקרב אלינו כבראשונה ביתר שאת ויתר עז".** וכן כתוב לו פעם "אשר נתגדלת בינינו ואתה יודע האמת לאמת" (ס"ו פ"ח). ומה שעבר עליוא בימי ילדותו ואיך שנתקרב לרבינו'ל מבואר בספר תלמידי מוהר"ת בערכו].

אך מאלים תבינו טרדתי עתה, ועוד חזון למועד אם ירצה ה' בעזרת השם יתברך.

כוונת ההערות והצינונים בכדי להבין את המכתב הק, וברצונינו בעז"ה להדפיס כל המכתבים עם ההערות כדי לזכות את הרבים, לכן נשמח לקבל באימיל מן הקוראים היקרים "הארות" בין על דברי מוהר"ת ובין על דברינו כדי שיצא מתחת ידינו דבר נאה ומתוקן, ויאשר כוחכם למפרע

למכתבים למערכת, וכן לכתוב מאמרים להופיע בעט סופר, אן להערות, וכן

מי שברצונו שייגע לו העט סופר על יד האימיל, יפנה:

CONGHVPRINTING@GMAIL.COM

או להפעקס: **845.781.6701**

להודיעה על מול טוב לאנ"ש, יש לשלוח הודעה (עד יום ג' בשעה: 9:00 בבוקר):

לימוד ספה"ק ליקוטי מוהר"ן בכל יום

מען קען הערן אויף "אוצרות ברסלב" יעדן טאג א
עמוד בספה"ק ליקוטי מוהר"ן

718-855-2121

געלערנט "אויף אידיש" מיט א קלאהר"ן הסבר, לויט די
מפורשים און לויט ווי עס איז מבוואר אין ליקוטי הלכות
חזקו ואמנו אחוי ללמוד ספריו "בכל יום", ולעין ולחפש בהם למצוא בהם
בכל פעם עצות להציל נפשכם (על"ת מכתב ג')